

Onderwerp

Voorstel voor uitvoering VTH-beleid

Informatie

Datum	11 maart 2020	Overleg gepleegd met:
Behandelaar	Frans van der Veen	☒ Financieel adviseur: Henk Heijnen
Zaaknummer	1689647	☐ Personeelsconsulent:
Portefeuillehouder	Burgemeester Damsma	☐ Medewerker bestuur en juridische zaken:
Besluitvormend orgaan	Gemeenteraad	☐ Communicatieadviseur:
		☐ Inkoopadviseur:
		☒ Afdeling: team Omgeving & Veiligheid
		☐ Naam medewerker:
		☐ Inspraak/adviesorgaan:

Aanleiding/voorgeschiedenis

Op basis van het VTH-beleidsplan 'Samen voorbereid de toekomst tegemoet' (VTH-beleidsplan) heeft bureau Berenschot een nulmeting uitgevoerd naar de formatie voor de uitvoering van de VTH-taken. Het rapport is in december 2018 voor een opiniërende bespreking aan de raadscommissie Algemeen Bestuur voorgelegd. Uit het rapport blijkt dat de ambities van de raad en de beschikbare formatie voor de VTH-taken niet op elkaar aansluiten. Het college heeft in het uitvoeringsprogramma "Midden in Drenthe" de opdracht op zich genomen om een plan te maken voor de formatie van de VTH-taken.

Dit plan is begin dit jaar uitgewerkt door het beschrijven van vier scenario's. De raadscommissie Algemeen Bestuur heeft het plan op 12 februari 2020 opiniërend besproken. De raadscommissie heeft het college een aantal uitgangspunten meegegeven en verzocht met een raadsvoorstel te komen voor de uitvoering van de VTH-taken.

Voorstel

Toelichting voorstel

Beleidsplan

De raad heeft op 4 december 2017 in het VTH-beleidsplan de ambities vastgesteld voor de uitvoering van de gemeentelijke VTH-taken. Na vaststelling van het beleidsplan is samen met bureau Berenschot een nulmeting uitgevoerd.

Nulmeting

Op basis van de resultaten van de nulmeting concludeert Berenschot op hoofdlijnen het volgende:

1. De huidige formatie is onvoldoende om het reguliere werk op het huidige niveau uit te voeren (tekort van 0,6 fte).
2. Taken worden niet op het gewenste kwaliteitsniveau uitgevoerd. De organisatie voldoet niet aan de Kwaliteitscriteria, zoals door de raad vastgesteld in de verordening Kwaliteit VTH Midden-Drenthe (15 december 2016). Ook de kwaliteit van de basisregistraties (BAG) vergt meer aandacht.
3. Er worden risico's gelopen: organisatorisch, maatschappelijk en politiek-bestuurlijk.

4. Volledig uitvoeren van de ambities betekent extra formatie van 4,9 fte en extra bijdrage aan RUD voor asbesttaken. Rekening houdend met het tekort van 0,6 fte zou er om volledig invulling te kunnen geven aan de ambities aanvullend 5,5 fte nodig zijn.

Scenario's

In het uitvoeringsprogramma "Midden in Drenthe" heeft het college de opdracht op zich genomen om een plan te maken voor de uitvoering van de VTH-taken. Begin dit jaar is dit plan opgesteld.

In het plan zijn vier scenario's uitgewerkt. In het kort komen de scenario's op het volgende neer.

Scenario 1

Uitgangspunt van de opgestelde scenario's is scenario 1, waarin de ambities van het VTH beleid voor 100% worden gerealiseerd. In het VTH beleid is destijds gekozen voor structurele en continue aandacht voor alle onderwerpen met 'hoge prioriteit' en projectmatige aandacht voor alle onderwerpen met 'gemiddelde prioriteit'. Deze onderwerpen zijn in scenario 1 volledig opgenomen.

Invulling geven aan dit scenario betekent een aanvullende formatie van **3,3 fte***.

Scenario 2

Scenario 2 is een scenario waarin de ambities van het vastgestelde VTH beleid neerwaarts worden bijgesteld, door een selectie te maken van de taken die wel/niet worden uitgevoerd. In dit scenario is ervoor gekozen om alle onderwerpen met 'hoge prioriteit' uit te voeren zoals in het VTH beleid beschreven. In dit scenario wordt voorts een selectie (de helft van de onderwerpen) gemaakt van onderwerpen met 'gemiddelde prioriteit'.

Invulling geven aan dit scenario betekent een aanvullende formatie van **2,8 fte**.

Scenario 3

Scenario 3 is een scenario waarin de ambities van het vastgestelde VTH beleid verder neerwaarts worden bijgesteld, door een verdergaande selectie te maken van de taken die wel/niet worden uitgevoerd. In dit scenario is ervoor gekozen om alleen alle 'hoge prioriteit' onderwerpen uit te voeren op de manier zoals in het VTH beleid beschreven. De uitvoering van de 'gemiddelde prioriteit' onderwerpen is in dit scenario beperkt tot signaaltoezicht, de facto: een piepsysteem.

Invulling geven aan dit scenario betekent een aanvullende formatie van **2,4 fte**.

Scenario 4

Het laatste scenario betreft het scenario waarbij wordt vastgehouden aan het huidige uitvoeringsniveau. Dit betekent dat naast de vorig jaar toegekende extra structurele en incidentele middelen er geen aanvullende middelen beschikbaar gesteld worden. De extra structurele middelen worden, zoals hiervoor aangegeven, benut om in ieder geval op het uitvoeringsniveau te komen zoals dat is vereist op basis van de landelijk geldende Kwaliteitscriteria. Concreet betekent dit extra inzet (1,6 fte) op het taakveld Bouwen en Wonen, door het inzetten van een extra bouwtoezichthouder en een extra juridisch ondersteuner.

Ervan uitgaande dat inzet in de eerste plaats gepleegd wordt op onderwerpen met hoge prioriteit dan is de huidige formatie (is inclusief de extra 1,6 fte) onvoldoende om uitvoering te geven aan de onderwerpen met een hoge prioriteit. Voor de onderwerpen met een gemiddelde prioriteit is binnen de huidige formatie geen ruimte om daar actief aandacht aan te besteden.

*: de functies voor het uitvoeren van de VTH-taken worden verschillend gewaardeerd (schaal 8, 9 en 10). Gelet op de huidige arbeidsmarkt wordt uitgegaan van schaal 9. De salariskosten voor schaal 9 bedragen maximaal (trede 11) € 72.890.

Opiniërende bespreking in de raadscommissie Algemeen Bestuur

De raadscommissie Algemeen Bestuur heeft op 12 februari 2020 de bovenstaande scenario's opiniërend besproken.

In hoofdlijnen is de reactie van de meerderheid van de raadscommissie op de scenario's als volgt:

- er wordt vastgehouden aan de uitgangspunten van het vastgestelde VTH-beleidsplan, waarbij rekening gehouden wordt met de opmerkingen van de raadscommissie ten aanzien van de ambities uit het VTH-beleidsplan
- scenario 1 heeft in principe de voorkeur van de meerderheid van de fracties
- de in 2019 incidenteel beschikbaar gestelde middelen kunnen worden ingezet voor tijdelijke uitbreiding van de formatie
- bij het opstellen van nieuw VTH-beleid wordt geëvalueerd in hoeverre de tijdelijke uitbreiding van formatie structureel noodzakelijk is
- de inzet op taken hoeft niet persé 100% te zijn
- de uitvoering van de VTH-taken mag nog meer risicogericht uitgevoerd worden
- het bouwtoezicht wordt toegerekend aan de bouwleges

De raadscommissie heeft het college verzocht om op basis van de bovenstaande punten een raadsvoorstel te doen voor de uitvoering van de VTH-taken.

Voorstel voor uitvoering van de VTH-taken

De meerderheid van de raadscommissie heeft de voorkeur uitgesproken voor scenario 1 voor de uitvoering van de VTH-taken, met inachtneming van de hierboven genoemde punten. Dit betekent dat uitbreiding van de formatie niet alleen noodzakelijk, maar ook door de raadscommissie wenselijk geacht wordt.

In de bijlage "Voorstel voor uitvoering VTH-beleid" zijn voorstellen geformuleerd, die recht doet aan het VTH-beleidsplan en de uitgangspunten van de raadscommissie. In het voorstel zijn ambities op een aantal taken naar beneden bijgesteld. Om uitvoering te kunnen geven aan dit voorstel worden de in 2019 beschikbaar gestelde incidentele middelen ingezet.

Incidentele middelen

De raad heeft vorig jaar € 3 miljoen incidenteel beschikbaar gesteld voor bedrijfsvoering en dienstverlening. Zonder dat er sprake is van het formeel oormerken van geld, zijn het college en de algemeen directeur ervan uitgegaan dat een deel van dat budget ook nodig was om tijdelijke maatregelen te nemen voor de uitvoering van het VTH-beleid. Wat het college en de algemeen directeur betreft kan dat bedrag beschikbaar komen en kan de raad dat in zijn plannen meenemen. Het gaat om een bedrag van maximaal € 200.000 incidenteel.

Met voor 2020 een totale inzet van €125.000 aan incidentele middelen wordt meer dan de helft van het budget benut. In 2021 treedt de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen in werking, waardoor in principe het budget (€35.000) voor het uitbesteden van de bouwtechnische toets en extra inzet bouwtoezicht (€30.000) niet meer nodig zouden moeten zijn. Daarmee zouden de resterende incidentele middelen (€75.000) voor 2021 met een vergelijkbaar uitvoeringsniveau als 2020 toereikend moeten zijn.

De combinatie van de structurele formatie en incidentele middelen maakt de organisatie flexibel, zodat ingespeeld kan worden op diverse ontwikkelingen. De komende twee jaar biedt de organisatie de mogelijkheid om met deze flexibiliteit het uitvoeringsniveau te verhogen. Na deze twee jaar kan geëvalueerd worden of het werken met een flexibele schil functioneert.

Bouwleges

In de commissievergadering is geopperd om de kosten voor uitbreiding van de formatie voor het bouwtoezicht te koppelen aan de bouwleges. Het is mogelijk om de bouwleges 100% kostendekkend te maken. De kosten voor bouwtoezicht worden daar bij betrokken, net als de kosten voor vergunningverlening en welstand. Het inzicht of de bouwleges volledig kostendekkend zijn ontbreekt, dat zou onderzocht moeten worden.

In het kader van de invoering van de Omgevingswet wordt de legesverordening aangepast. Het is niet zinvol om vooruitlopend daarop nu onderzoek te doen naar alleen de bouwleges. De vraag c.q. het voorstel vanuit de raadscommissie kan wel in het groter geheel meegenomen worden. De raad kan daarbij een uitspraak doen over 100% kostendekkendheid.

Alternatieven

Er zijn diverse alternatieven te bedenken voor de uitvoering van het VTH-beleid. Het voorstel sluit, met in achtneming van de opmerkingen van de raadscommissie, zoveel mogelijk aan bij het VTH-beleidsplan. De uitvoering van het beleidsplan is met het oog op aanstaande wetgeving (Omgevingswet en Wet kwaliteitsborging voor het bouwen) meer pragmatisch benaderd.

Randvoorwaarden

Er is geen sprake van randvoorwaarden.

Risico's

Het voorstel bevat geen risico's.

Financiële gevolgen

Het voorstel heeft financiële gevolgen. Er wordt namelijk een beroep gedaan op de incidentele middelen voor bedrijfsvoering. Zie daarvoor de bovenstaande toelichting.

Personele gevolgen

Er zijn geen personele gevolgen.

Duurzaamheid

Er is geen relatie met het Duurzaamheidsprogramma 2015-2018.

Publicatieniveau

Het voorstel is openbaar.

Overig

N.v.t.

Vervolgprocedure/communicatie

Het voorstel wordt via de raadscommissie ter besluitvorming aan de raad voorgelegd. Na besluitvorming zal de algemeen directeur formeel nog een besluit moeten nemen voor het beschikbaar stellen van de incidentele middelen.

Bijlagen

Het voorstel bevat de volgende bijlagen:

- Voorstel voor uitvoering VTH-beleid